

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. Het addendum op de Duurzame energieladder vast te stellen, met als belangrijkste aspecten:
 - A. In te stemmen met het opnemen van het in RES 1.0 opgenomen RES-bod van maximaal 157 GWh duurzame energieopwekking in Almelo;
 - B. Clustergebied 'A35' als aanvullend clustergebied voor de opwek van zonne-energie;
 - C. Toekomstige ontwikkelaars stellen een participatieplan op waarin wordt vermeld op welke manier inwoners en belanghebbenden kunnen participeren, zowel in het proces als financieel;
 - D. Toekomstige ontwikkelaars worden geacht te zijn aangesloten bij gedragscodes voor de ontwikkeling van zonne- of windenergie op land van Holland Solar en Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA).

Gedaan in de openbare vergadering van 30 januari 2024,

de griffier,

drs. J.W. Scherpenzeel

de burgemeester,

M. M. van 't Veld

Naam: T. Bruins Slot. A. Ter Beek
Datum: 19 december 2023
Team/teamonderdeel: ADV Advies

Voorstel aan de raad

Onderwerp
Portefeuillehouder

Addendum Duurzame energieladder
G.J. Overmeen-Bakhuis

Samenvatting raadsvoorstel

Op 7 april 2020 is de Duurzame energieladder vastgesteld. Gezien de huidige ontwikkelingen is het wenselijk de Duurzame energieladder op een aantal punten aan te passen. Daarom is het addendum opgesteld, waarin de Duurzame energieladder wordt aangevuld op de volgende punten: een nadere invulling van clustergebied Almelo Noord, toevoeging van clustergebied A35, en aanvullend beleid op het gebied van participatie en lokaal eigendom bij grootschalige duurzame energieprojecten.

Voorgesteld raadsbesluit

1. Het addendum op de Duurzame energieladder vast te stellen, met als belangrijkste punten:
 - A. In te stemmen met het opnemen van het in RES 1.0 opgenomen van het RES-bod van maximaal 157 GWh duurzame energieopwekking in Almelo;
 - B. Clustergebied 'A35' als aanvullend clustergebied voor de opwek van zonne-energie;
 - C. Toekomstige ontwikkelaars stellen een participatieplan op waarin wordt vermeld op welke manier inwoners en belanghebbenden kunnen participeren, zowel in het proces als financieel;
 - D. Toekomstige ontwikkelaars worden geacht te zijn aangesloten bij gedragscodes voor de ontwikkeling van zonne- of windenergie op land van Holland Solar en Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA).

Inleiding

De Twentse gemeenten hebben gezamenlijk in de Regionale Energie Strategie Twente voor opwek van duurzame energie afgesproken om in 2030 1,5 TWh op te wekken. Almelo heeft als bijdrage hierin een bod gedaan van 157 GWh zon en wind (Raad – 2106671). Alle grootschalige opwek van zon-op-land en zon-op-dak is gerealiseerd, in uitvoering of vergund. In clustergebied Almelo Noord willen we het resterende deel van onze totale bijdrage aan de RES voltooien en rekening houden met de integrale gebiedsontwikkeling van Aalanderveld.

Daarnaast werkt Almelo samen met Rijkswaterstaat, de provincie en de buurgemeenten aan het project 'Duurzaamheidsroute A35'. Het gaat in dit project om het mogelijk maken van duurzame energieopwekking langs de A35. Uit de gezamenlijke verkenning is gebleken dat ter hoogte van Almelo één locatie geschikt is voor de opwek van zonne-energie. Dat is op een deel van het talud naast XL-Businesspark. Het gaat om een omvang van maximaal 2 hectare. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om landbouwgronden, maar om gronden direct naast de Rijksweg, welke geen andere functie hebben. Het college wil meewerken aan de Duurzaamheidsroute A35. Het gemeentelijk beleidskader, de Duurzame energieladder, moet hiertoe worden aangepast. Daarvoor is een addendum opgesteld. Concreet gaat het om een extra clustergebied, naast de reeds bestaande clustergebieden. Het extra clustergebied heet clustergebied 'A35'.

Ten slotte bevat het addendum nog een aanvulling, namelijk op het onderdeel participatie en lokaal eigendom. De Duurzame energieladder bevatte al kaders voor participatie en lokaal eigendom maar dit was onvoldoende. In de Regionale energiestrategie 1.0 is afgesproken dat bij duurzame energieprojecten minimaal 50% in lokaal eigendom komt. Om hierop te kunnen sturen zijn aanvullende beleidskaders nodig. Het addendum voorziet hierin.

Voor de invulling van de aanvullende beleidskaders wordt vastgehouden aan de gedragscodes van brancheverenigingen Holland Solar en de Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA). Deze gedragscodes zijn bindend voor leden van de brancheverenigingen en voorzien in basisprincipes ten aanzien van participatie en acceptatie van grootschalige duurzame energieprojecten. De gedragscodes worden tevens ondersteund door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Beoogd effect

Handhaving van het RES-bod. Het realiseren van duurzame energieopwekking door middel van de Duurzaamheidsroute A35 en het borgen van participatie en lokaal eigendom bij duurzame energieprojecten.

Argumenten voor

1.1 Clustergebied Almelo Noord is aangewezen voor integrale gebiedsontwikkeling.

Integrale gebiedsontwikkeling kent naast grootschalige duurzame energieopwekking andere ruimtelijke opgaven, namelijk woningbouw, landschapsontwikkeling en recreatie. Handhaving van het RES-bod maakt ontwikkeling van deze opgaven mogelijk.

1.2 Uitbreiding van de clustergebieden is nodig voor deelname aan de Duurzaamheidsroute A35.

De gemeente heeft ter hoogte van het XL Businesspark voor maximaal 2 hectare toegevoegd als clustergebied voor de opwek van zonne-energie in het project Duurzaamheidsroute A35. Dit gebied kwam naar voren als kansrijk in de eindrapportage Verkenningfase Duurzaamheidsroute A35 (Intern-86048). Het gemeentelijk beleidskader moet hiertoe worden aangepast. Het clustergebied is daarom een aanvulling op het beleid in de Duurzame energieladder.

1.3 Deelname aan het project Duurzaamheidsroute A35 draagt bij aan de energietransitie.

Binnen het project Duurzaamheidsroute A35 wordt gezocht naar een kosteneffectieve ontwikkeling van duurzame energieopwekking op rijksgronden, met oog op kwaliteit voor de omgeving, en bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak.

1.4 Clustergebied A35 is kansrijk voor ontwikkeling van de opwek van zonne-energie.

Het gebied op en rond de A35 kan bedrijfseconomisch haalbaar worden ingezet voor opwekking van zonne-energie. Hierbij is een zorgvuldige ruimtelijke inpassing mogelijk. Dit blijkt uit de eindrapportage Verkenningfase Duurzaamheidsroute A35 (Intern – 86048).

1.5 Het clustergebied A35 bevat enkel gronden zonder functie.

De rijksgronden die binnen het project Duurzaamheidsroute A35 worden ingebracht zijn nadrukkelijk geen landbouwgronden en hebben geen andere functie.

1.6 Aanvullend beleid is nodig om beter te kunnen sturen op participatie en lokaal eigendom bij grootschalige duurzame energieopwekking.

De aanpassing in de Duurzame energieladder is nodig om te kunnen sturen op participatie en lokaal eigendom bij grootschalige duurzame energieopwekking. In de RES Twente 1.0 (op basis van het Klimaatakkoord) is de ambitie vastgelegd om minstens 50% lokaal eigendom te realiseren. De Duurzame energieladder voorzag hier deels in. Eveneens geeft dit de gemeente de mogelijkheid om te sturen op een goed participatieproces.

1.7 Een uitgebreide beschrijving van het participatiekader geeft initiatiefnemers duidelijkheid.

Een uitgebreidere beschrijving van het beleid betekent dat er concreter invulling gegeven kan worden aan participatie en dat het voor (commerciële) initiatiefnemers van duurzame energieprojecten duidelijk is wat er van hen verwacht wordt.

Kanttekeningen

1.1 In verband met netcongestie kan er momenteel geen elektriciteit aan het net worden teruggeleverd.

Sinds enkele jaren is er sprake van congestie op het elektriciteitsnet voor teruglevering van elektriciteit. Nieuwe grootschalige duurzame energieprojecten kunnen vooralsnog geen aansluiting krijgen op het elektriciteitsnet, hiervoor is de raad geïnformeerd (Raad-7882). Een zonnepark langs de

A35 kan dus vooralsnog niet aangesloten worden. Het risico van niet kunnen terugleveren ligt bij de ontwikkelende partij. Daarnaast is de verwachting dat aansluiting mogelijk is tegen de tijd dat dit project in de ontwikkelfase komt.

1.2 Het aanwijzen van het clustergebied A35 is noodzakelijk voor de betrokkenheid van Almelo bij de Duurzaamheidsroute A35.

Als het clustergebied A35 niet wordt vastgesteld, vervalt deelname van Almelo aan het samenwerkingsverband.

1.3 De eisen in het participatiekader kunnen toekomstige initiatiefnemers afschrikken.

Door eisen te stellen aan de inspanningen die initiatiefnemers moeten doen, kan dit voor mogelijke initiatiefnemers een argument zijn om elders te ontwikkelen. Vooralsnog blijkt uit praktijkervaringen niet dat initiatiefnemers participatieprocessen uit de weg gaan, omdat initiatiefnemers gebonden zijn aan landelijke eisen uit gedragscodes voor de ontwikkeling van duurzame energieprojecten.

1.4 Extra regelgeving voor het participatieproces kan vertragend werken in de ontwikkeling van duurzame energieprojecten.

Door extra regelgeving voor het participatieproces, kan de ontwikkeling van grootschalige duurzame energieopwekkingsprojecten langer duren. Ontwikkelaars zijn inmiddels al wel bekend met participatieprocessen doordat elders ook met dergelijke gedragscodes gewerkt wordt.

Kosten, opbrengsten en dekking

Aan de uitvoering van de uitbreiding van de Duurzame energieladder zijn geen kosten verbonden.

Vervolg

Zodra het addendum is vastgesteld, vormt dit samen met de bestaande Duurzame energieladder het kader waarbinnen ontwikkelingen rond grootschalige duurzame energieopwekking gaan plaatsvinden.

Bijlagen

1. Addendum Duurzame energieladder (Intern-89959)
2. Duurzame energieladder (Intern-70853)
3. Raadsbrief 'Maximale transportcapaciteit voor terugleveren door grootverbruikaansluitingen bereikt' (Raad-7882)
4. Eindrapportage Duurzaamheidsroute A35 (Intern-86048)

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,
J. H. Dijkstra

de burgemeester,
M.M. van 't Veld
